

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

УДК 636.5.082.474:577.88

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ДОБАВКИ «VITA-AMARANT» В ЯКОСТІ АДАПТОГЕНУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Кіхаєва В.Ю., Гончарова О.В.

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

Досліджено вплив біологічно активних речовин на організм страусів, якість біологічної продукції. Отриманні результати відображають позитивний вплив добавки «Vita-Amarant» на продуктивні показники страусів у ТОВ «Ясногородська страусова ферма». Встановлено, що використання амаранту в якості коромової добавки у страусівництві сприяє стимуляції катаболічних процесів, швидкості росту. Згодовування страусам на тлі загально-господарського раціону у встановленій оптимальній дозі добавки «Vita-Amarant» сприяє поліпшенню загального функціонального стану організму страусів. Представлені дані експериментальних досліджень щодо використання одного зі способу підвищення якості кормів – введення в раціон нових речовин натурального походження з корисними властивостями.

Ключові слова: страуси, добавка «Vita-Amarant», амарант, швидкість росту, функціональний стан організму, продуктивність.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день у зв'язку з тим, що Україна тримає курс на ЄС, все більшої уваги займає якість біологічної продукції, що споживає населення [1]. При виборі сільськогосподарської продукції більшої популярності набуває галузь страусівництва. Не зважаючи, що ця продукція має високу цінову політику на сьогодні, населення, яке дбає про власне здоров'я надає пріоритет саме цієї продукції. Успіх розведення страусів в різних країнах забезпечувався позитивними процесами адаптації їх організму до наших умов, високим потенціалом використання організмом поживних речовин, що надходять при годівлі. Втім, на Україні перші комерційні страусині ферми з'явилися відносно нещодавно. Для перспективного розвитку цієї галузі в нашій країні бракує фахівців-технологів, знань щодо проведення технології вирощування та забою страусів. Оскільки лише за умов максимальної обізнаності в цьому аспекті можна грамотно спланувати технологічні процеси промислового вирощування страусів, покращити продуктивні якості та якість біологічної продукції, тематика досліджень набуває актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В доступній літературі можна проаналізувати інформацію щодо використання чинника годівлі в якості адаптогену для організму страусів, що впливає на формування продуктивних показників. Експериментальні дослідження проводилися на поголів'ї чорних африканських страусів, з одночасним порівняльним аналізом показників у групах експерименту [2]. Крім того, представлена інформація щодо отримання органічної продукції, високої якості свідчить, що для перспективного розвитку цієї галузі в нашій країні бракує фахівців-технологів, знань щодо проведення технології вирощування та забою страусів. Оскільки лише за умов максимальної обізнанос-

ті в цьому аспекті можна грамотно спланувати технологічні процеси промислового вирощування страусів, покращити продуктивні якості та якість біологічної продукції [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Страуси є чутливими на діяльність біологічно активних добавок, тому для підвищення продуктивних якостей бажано використовувати не хімічні добавки. Враховуючи вище написане, обраний напрям дослідження є актуальним як з практичної, так і з наукової точки зору.

Мета статті. Головною метою представленої роботи є вивчення впливу речовин природного походження на продуктивні показники страусів, загальний фізіологічний стан організму птиці при промисловому вирощуванні.

Частина інформації була отримана шляхом ознайомлення та обробки первинної документації, що ведуть технологи на страусиній фермі, впродовж проведення аналізу технологічних процесів вирощування чорних африканських страусів, отримані результати фіксувалися у робочому журналі ведення обліку руху поголів'я різних технологічних груп.

При плануванні експериментальної частини враховували, що у господарстві використовували комбінований тип годівлі. Страусині сім'ї утримувалися у співвідношенні дві самиці один самець. Оскільки господарство не є повносистемним, то в них є один інкубатор. І цього достатньо. Масу тіла визначали зважуванням на електронних терезах, біохімічний склад крові згідно загально-прийнятій методики, заплідненість яєць – шляхом контролю та фіксацією у робочому журналі вивчаемого показника. Група страусів, яким додавали добавку була дослідною, а птиця, яка споживала ЗГР – контрольною. Добавка мала вигляд борошна (95% ЗГР + 5% борошна амаранта). При формуванні гранульованих кормів її вводили по-

ступово. Оскільки господарство прагне до виробництва Еко-продукції, тому при годівлі страусів актуальним є вибір Еко-кормів.

Одним із шляхів підвищення якості кормів – введення в раціон нових рослин з корисними властивостями. Такий перспективною культурою є амарант. Головною особливістю олії амаранту, що відрізняє його від усіх відомих масел, є високий вміст у ньому таких фізіологічно активних компонентів, як сквален, фосфоліпіди і фітостероли [4].

Для виконання поставлених завдань було проведено 3 дослідження і виробнича перевірка. Схема досліду представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Група	Особливості годівлі
Контрольна	ЗГР*
Дослідна	ЗГР 95% + 5% зерна амаранту

Примітка: * – Загальno господарський раціон

Виклад основного матеріалу. Аналіз доступної інформації щодо господарства, де була здійснена експериментальна частина дослідження дозволяє відмітити, що Ясногородська страусова ферма є однією з великих в Україні страусиних ферм. Вона розташована в Київській області Макарівський району у селі Ясногородка. Загальна кількість страусів різного віку, які одночасно підебувають на фермі перевищує 200 голів. Обслуговує птахів десяток фахівців, які одночасно ведуть наукові та селекційні роботи. Крім того, для нас виявилося цікавим, що Ясногородська страусина ферма пропонує молочну та м'ясну продукцію власного виробництва [5]. Напрямок виробництва такої продукції – це отримання екологічно чистих, натуральних, корисних та смачних продуктів для населення.

Господарство враховує і бере за девіз: «Здоров'я населення на пряму залежить від того, що Ви споживаєте. Сьогодні бути здоровим, це не тільки правильно, але й модно» [5]. Тому ферма не зупиняється на розведенні страусів. Основні напрямки ферми: страусоводство (продаж страусів), продаж страусового м'яса, зелений туризм, виробництво виробів з шкіри, сувенірної продукції, міні-гольф, проведення лазерних боїв на відкритій місцевості (ЛАЗЕРТАГ).

При здійсненні експериментальної частини, враховуючи вищепредставлений матеріал, була обрана саме кормова добавка з натуральних складових «Vita-Amarant». Оскільки раціон при промисловому вирощуванні страусів напряму корегує та формує якісні характеристики страусиної продукції у майбутньому, важливим є його якісні показники. Так, продуктивність та використання поживних речовин корму у страусів, які отримували комбікорми з добавкою борошна із зерна амаранту багряного значно перевищували контрольні значення. У страусівництві важливим, як і у птахівництві є показник виживання (збереженості) страусенят. Експериментальні дослідження показали, що страусенята, які згідно схеми експерименту вживали біологічно активну кормову добавку поводилися більш активно на вигульному майданчику та мали вищий відсоток збереження, ніж птиця з контрольної групи. Ре-

зультати контролю цього показника представлені у вигляді діаграми на рис. 1.

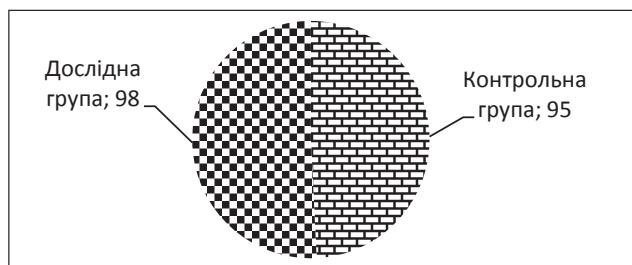

Рис. 1. Результати вивчення впливу кормового чинника на збереженість страусенят, %

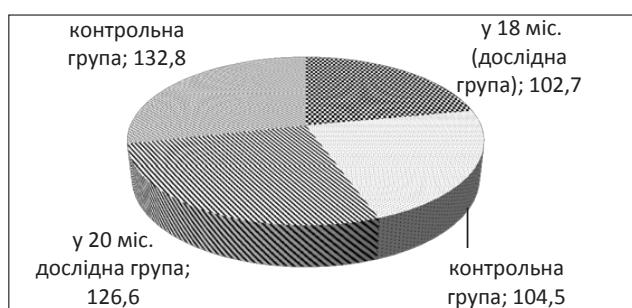

Рис. 2. Вивчення впливу добавки «Vita-Amaranta» впродовж періоду росту страусів при промисловому вирощуванні, кг

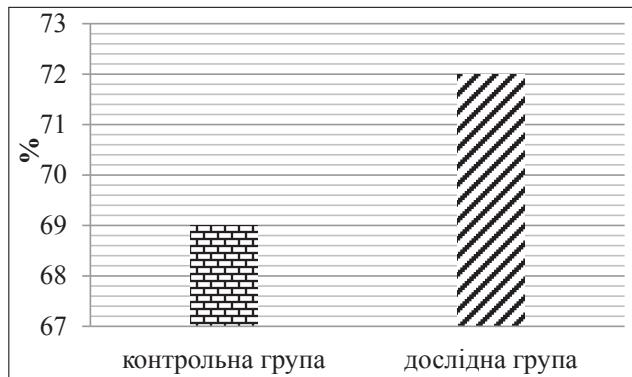

Рис. 3. Аналіз фертильності яєць страусів за умов впливу чинника годівлі

Рис. 4. Технологічний фрагмент відбору страусенят в інкубаційній залі для експерименту (на фото магістр В. Кіхаєва)

Використання добавки «Vita-Amarant» впродовж періоду активного розвитку страусенят показало, що в дослідній групі птиця активніше зростала, мала вищі середньодобові приrostи, ніж страусенята, які отримували при годівлі лише загальногосподарський рацион. Так, дослідна група, що одержувала 5% амаранту жива маса страусів збільшилася на 21,3%, ніж в контрольній групі (рис. 2).

При позитивних змінах у розвитку страусенят цікавим було вивчити склад крові. Оскільки біохімічні процеси корегують темпи розвитку у страусенят, продуктивні показники та ін. Залежно від інтенсивності обміну білків в організмі може змінюватися вміст загального білка та його фракцій у сироватці крові. На тлі збільшення вмісту загального білка ($p<0,05$) та глобулінової фракції ($p<0,05$) в сироватці крові

страусів відбулося зменшення альбумінів протягом досліду. На початок дослідження у крові страусів при загальному білку 50,4 г/л фракція альбумінів була найбільшою по відношенню глобулі нової на 20%.

Наступним показником, що ми вивчали був відсоток фертильності яєць, тобто запліднення. Результати вивчення показника заплідненості яєць при використанні добавки «Vita-Amarant» представлені на рис. 3.

Висновки і пропозиції. Отже, отримані результати надають можливість відмітити щодо позитивним впливом амаранту у складі добавки на функціональний стан організму страусенят. Встановлена оптимальна схема підгодівлі страусенят цією добавкою. Напрям є актуальним і має практичну цінність. Тому надалі нами заплановано більш поглиблений дослідження.

Список літератури:

- Гончарова О.В. Гармонізація та біотехнологічне оновлення методів детермінації якості біологічної продукції / О.В. Гончарова, А.М. Пугач // Науковий журнал «Молодий вчений. Young Scientist». – № 9(36). – 2016. – С. 111-114.
- Гончарова Е.В. Влияние морфо-метрических показателей на продуктивные качества объектов выращивания в фермерском хозяйстве / Е.В. Гончарова, Д.Л. Пастушенко // Материалы XIX Международная научно-практическая конференция «Актуальные проблемы интенсивного развития животноводства», 02-03 июня 2016 г., Горки – Беларусь, 2016. – С. 99-102.
- Honcharova O. Potentiel de l'organisme chez les autruches d'élevage industriels / O. Honcharova // Збірник наукових праць Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету ДДАЕУ. – Дніпропетровськ, 2015. – № 23(37) – С. 85-89.
- Інтернет ресурс: <http://amaranth-association.com>.
- Інтернет ресурс: <http://ostrich.com.ua>.

Кихаева В.Ю., Гончарова Е.В.

Днепropetrovskий государственный аграрно-экономический университет

ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДОБАВКИ «VITA-AMARANT» В КАЧЕСТВЕ АДАПТОГЕНА В АГРАРНОМ СЕКТОРЕ

Аннотация

Исследовано влияние биологически активных веществ на организм страусов, качество биологической продукции. Полученные результаты отражают положительное влияние добавки «Vita-Amarant» на продуктивные показатели страусов в ООО «Ясногородская страусиная ферма». Установлено, что использование амаранта в качестве кормовой добавки в страусоводстве способствует стимуляции катаболических процессов, скорости роста. Скармливания страусам на фоне обще-хозяйственного рациона в установленной оптимальной дозе добавки «VITA-AMARANT» способствует улучшению общего функционального состояния организма страусов. Представленные данные экспериментальных исследований по использованию одного из способа повышения качества кормов – введение в рацион новых веществ натурального происхождения с полезными свойствами.

Ключевые слова: страусы, добавка «Vita-Amarant», амарант, скорость роста, функциональное состояние организма, продуктивность.

Kihaeva V.U., Honcharova O.V.

Dnipropetrovsk State Agrarian and Economic University

FORMING A FINANCIAL MECHANISM THE FOREIGN TRADE OF ENTERPRISES WERE INVESTIGATED

Summary

The influence of biologically active substances on the organism of ostriches, the quality of biological products. The obtained results reflect the positive influence of the supplement «Vita-Amarant» on productive indicators of ostriches on the farm «Yasnogorodskaya ostrich farm». It is obtained that the use of amaranth as a feed additive in ostrich farming promotes stimulation of catabolic processes, growth rate. Feeding ostriches against the backdrop of a ration in the farm in the prescribed optimal dose of the supplement «Vita-Amarant» contributes to the improvement of the general functional state of the organism of ostriches. The presented results of experimental studies on the use of one of the methods for improving the quality of feeds are introduction of new supplement of natural origin into the ration with useful properties.

Keywords: ostriches, supplement «Vita-Amarant», amaranth, rate of growth, functional state of the organism, productivity.